



Katolícke noviny

49

cena 10 Sk

10. decembra 2006

TÝŽDENNÍK PRE NÁBOŽENSKÉ
A SPOLOČENSKÉ OTÁZKY

ZALOŽENÉ V ROKU 1849
ROČNÍK 121
www.katnoviny.sk



Navzájom sa spoznávať,
rešpektovať, milovať

V prvý decembrový deň pápež Benedikt XVI. ukončil 4-dňovú apoštolskú cestu v Turecku, počas ktorej kládol dôraz na medzináboženský i ekumenický dialóg, ako aj na povzbudenie málopočetnej komunity katolíkov. Na snímke Petrov nástupca bozkom pokoja pozdravuje patriarchu Bartolomeja I. (viac na s. 6, 7, 14).

Snímka: TASR

str. 5

Prichádza
ten, ktorý
prekvapuje

str. 9

Akadem:
Buďme
svet(l)om!

str. 16

Domov
sa zmesť
do igelitky...

str. 26

Tomáško -
príbeh
zo života

Svätá zem Molokai

Keď sa minulý rok robila v Belgicku anketa o najväčšiu osobnosť krajiny, nezvítal nikajký politik, herec ani športovec. Pre Flámov sa stal jednoznačnou osobnosťou jednoduchý kňaz, malomocný svätec páter Damián de Veuster, ktorý svoj život zasvätil najbiednejším z biednych – malomocným vyhosteným na ostrov Molokai.



Kostol sv. Jozefa, ktorý postavil páter Damián na Molokai v roku 1876.

Uprostred Tichého oceána, tisícky kilometrov od akéhokoľvek svetadielu, sa rozprestiera súostrovie Havajské ostrovy, pozostávajúce z ôsmich obývaných a desiatok neosídlených ostrovov. Keď v 19. storočí hľadali miesto na kolóniu malomocných, padol žreb na jeden z nich – Molokai. Odtiaľ sa tento ostrov stal domovom mnohých malomocných, medzi ktorých prišiel v roku 1873 páter Damián z francúzskej Kongregácie Najsvätejších Srđc.

Duch pátra Damiána

Osobnosť pátra Damiána poznáme u nás predovšetkým z románu Wilhelma Hünermanna *Na ostrov smrti*. Práve on sa stal prvým podnetom pre Petra Žaloudka, aby tento ostrov osemkrát navštívil a porovnal, ako sa zmenil od čias, keď na ňom žil páter Damián. „Človek si ho väčšinou predstavuje ako ostrov plný biedy a zápachu, v skutočnosti je to však nádherný čistý ostrov plný kvetov a zelene,“ hovorí P. Žaloudek, autor knihy *Áina Hemolele. Svätá zem Molokai*, v ktorej sa vydáva po stopách misionára malomocných.

Páter Damián vždy hovorieval: „Toto je naše prostredie, kde musíme žiť a už nemáme kam ísť, preto si ho musíme urobiť pekné, aby sme sa dobre cítili.“ Učil ľudí sadiť stromy, kvety, obrábať pole, bol im vzorom v rozličných čin-

nostiach, dokonca i v zhotovovaní rakiev pre zosnulých, až sa napokon neútlulý ostrov s niekoľkými chatrčami zmenil na zelenú oázu. Duch pátra Damiána tam žije stále. Tak ako pred vyše sto rokmi, i dnes je v Kalawao ranná svätá omša o 5.15, ako to zaviedol páter Damián, a z úcty k nemu sa tu raduje mnoho iných vecí.

Žijúci príbuzní

Havajské ostrovy dva razy navštívil aj jeden z 278 žijúcich príbuzných pátra Damiána Erik de Backer (67), pochádzajúci z Herentu pri Leuvene. „Prvýkrát som tam šiel pracovať ako člen oficiálnej belgickej misie civilného letectva. Viedli sme rokovania me-

dzi civilným letectvom a armádou a ja som bol nesmierne dojatý, keď v kongresovej hale viseli plagáty s fotografiou a životopisom pátra Damiána a text o tom, čo všetko urobil pre havajské obyvateľstvo. Bola to pre mňa veľká česť. Nečakal som, že na takomto veľkom medzinárodnom stretnutí bude dominantný práve duch môjho predka. Druhý raz som prišiel na pozvanie domácich a navštívil som miesta, na ktorých pôsobil páter Damián.“ Páter Damián bol strýkom Erikovej starej mamy. V ich rodine bolo viacero duchovných povolání a na Havajských ostrovoch žili okrem pátra



Vyše 650-stranovú knihu o odkaze bl. pátra Damiána v slovenskom jazyku vydalo Karmelitánske nakladateľstvo v Bratislave.



Na pobreží Tichého oceánu sa nachádzajú tisícky hrobov...



Najvernejšia podobizňa pátra Damiána, ktorú rok pred jeho smrťou namaloval Edward Clifford.

Damiána aj ďalší dvaja kňazi z jeho rozvetvenej rodiny.

Aktuálne poslanstvo

„Páter Damián je príkladom toho, čo môžu ľudia robiť pre iných, najmä pre tých, ktorí sú v ťažkej situácii,“ myslí si Erik de Backer. „Jeho poslanstvo pomáhajú ľuďom je univerzálne, platí vždy a všade.“ Spôsobov pomoci je mnoho a jedným z nich je zvyšovanie informovanosti. V niektorých krajinách sa ešte aj dnes stáva, že malomocní ľudia sú izolovaní, aby nenakazili iných. „Na takéto problémy však už poznáme riešenie. Páter Damián vždy premýšľal a hľadal spôsoby, ako prechádzať takýmto situáciám,“ hovorí Erik de Backer. V Belgicku dodnes funguje fond s názvom *Damiánova akcia*, ktorý podporuje ľudí s malomocnosťou na celom svete.

Svätec malomocných

Ostrov smrti sa zmenil na svätú zem, lebo žil na nej svätec, ktorý dal nádej vyhancom plným zúfalstva a bolesti. V máji 1984 napísala bl. Matka Terézia pápežovi Jánovi Palvovi II.: „Svätý Otče, pracujeme medzi tisíckami pacientov nakazených malomocnosťou. Aby sme dokázali vydržať túto krásnu, ale i náročnú prácu, potrebujeme svätca, ktorý by nás oduševňoval, viedol a chránil. Týmto svätcom by mohol byť práve otec Damián.“ Pápež jej prosbe vyhovel a v roku 1995 vyhlásil pátra Damiána de Veuster za blahoslaveného.

MARTINA GROCHÁLOVÁ

Snímky:
Karmelitánske nakladateľstvo

